

ВЕЛИКИЕ ЗЕМЛЯКИ:

представители научных медицинских школ Харькова

Любов Трохимівна Мала (Харківська наукова терапевтична школа)

Видатний вчений, лікар і педагог, громадський діяч та організатор вітчизняної медичної освіти і охорони здоров'я Л.Т. Мала народилася в 1919 р. у селі Копани Оріхівського району Запорізької області. В 1938 р. закінчила лікарняний факультет Харківського медичного інституту і почала працювати в лікарні с. Петровеньки на Луганщині. З перших днів війни вона в діючій армії і пройшла шлях від заступника начальника сортувального шпиталю до заступника начальника лікувального відділу Харківського військового округу. Після демобілізації в 1946 р. Л.Т.Мала вступила до клінічної ординатури на кафедрі госпітальної терапії ХМІ. З того часу все її життя було пов'язано з Харківською вищою медичною школою, згодом університетом, де вона пройшла шлях від асистента до професора, завідуючого кафедрою, декана лікувального факультету. У 1950 р. захистила кандидатську дисертацію «Туберкулінодіагностика в клинике внутренних болезней», а в 1954 р. — докторську «Об изменениях сердечно-сосудистой системы при туберкулезе».

Плідна наукова діяльність Л.Т.Малої була присвячена дослідженням найбільш актуальних проблем клінічної кардіології, зокрема, вивченню причин виникнення, механізмів розвитку, ранньої діагностики й лікування гіпертонічної хвороби, атеросклерозу, ішемічної хвороби серця, інфаркту міокарда та особливо хронічної недостатності кровообігу. Сучасні методи діагностики в сполученні з результатами біохімічних дослідів дозволили визначити оптимальні показники для лікування цих хвороб.

З ініціативи Л.Т. Малої в 27-й клінічній лікарні м. Харкова вперше в Україні було відкрито спеціалізоване інфарктне відділення з блоком інтенсивної терапії. У 1962 р. Любов Трохимівна стала науковим керівником відкритої при кафедрі Проблемної кардіологічної лабораторії з вивчення артеріальної гіпертонії, атеросклерозу та ішемічної хвороби серця, на базі якої в 1981 р. була відкрита філія Київського НДІ кардіології ім. академіка М.Д. Стражеска, директором якої вона стала. Під її керівництвом вперше в Україні була створена система поетапного лікування та реабілітації хворих на інфаркт міокарда.

У 1986 р. на основі філії був створений єдиний в Україні Науково-дослідний інститут терапії, фундатором і беззмінним директором якого й була Л.Т. Мала до кінця свого життя. Кафедра, якою керувала Любов Трохимівна, стала першою в Україні базою, що співпрацює з Всесвітньою організацією охорони здоров'я, разом з Інститутом терапії вони включилися в міжнародні багатоцентрові дослідження лікарських засобів.

Л.Т. Мала — автор понад 600 наукових робіт, 26 монографій. Під її керівництвом виконано 38 докторських та 187 кандидатських дисертацій. Перу Л.Т. Малої належать такі фундаментальні праці, як «Рак легенів», «Мікроциркуляція в кардіології», «Ішемічна хвороба серця у молодих», «Інфаркт міокарда», «Хронічна недостатність кровообігу», «Ритми серця». Л.Т. Мала двічі була нагороджена премією ім. академіка М.Д.Стражеска й грамотою імені С.І. Вавилова.

Л.Т. Мала була членом Міжнародної асоціації інтерністів, Міжнародного товариства з кардіоваскулярної фармакотерапії, Міжнародного товариства з артеріальної гіпертензії. Міжнародний біографічний центр (Кембрідж, Велика Британія) включив її у видання «2000 видатних вчених ХХ століття». Герой Соціалістичної Праці, Герой України, дійсний член АМН СРСР, Російської АМН, Національної АН та АМН України, заслужений діяч науки УРСР, лауреат Державної премії СРСР, Державної премії України, Почесний громадянин м. Харкова, директор Науково-дослідного інституту терапії НАМН України, що носить її ім'я. Л.Т. Мала померла 14 квітня 2003 р., похована на 2-му міському кладовищі. Нещодавно проспект Постишева у Харкові було перейменовано на проспект Любові Малої.

Л.Т. Мала

Науково-дослідний інститут терапії НАМН України

Л.Т. Мала — помічник начальника медчастини шпиталю 1602

Л.Т. Мала оглядає хворого у міській клінічній лікарні №27 (1970-ті рр.)

Ранкова нарада у кабінеті директора НДІ Л.Т. Малої

Ваза з фондів музею ХНМУ

Зимовий сад Науково-дослідного інституту терапії

